



# همایش ملی مالکیت فکری

۹ و ۱۰ آذرماه ۸۸

گزارش

## برگزارکنندگان:

موسسه دارائیهای فکری و فناوری مدرس و دانشگاه تربیت مدرس

## با حمایت:

سازمان اسلامی، آموزشی، علمی و فرهنگی (آییسکو)

زمان همایش: ۹ و ۱۰ آذرماه ۱۳۸۸

مکان همایش: دانشگاه تربیت مدرس

[www.IranIP.ir](http://www.IranIP.ir)

تلفن: ۸۸۹۵۰۵۱۵ شماره: ۸۸۹۵۳۶۶۸

## همکاران از دستگاههای اجرایی (به ترتیب الفبا):

علی بی‌تعب (دفتر همکاریهای فناوری ریاست جمهوری)، شیما پورمحمدی (وزارت دادگستری)، مهرداد پیرایش فرد (اداره مالکیت صنعتی)، حدیث ثریا (آییسکو)، سیدمحمد حسینی (شهرداری تهران)، کاظم شادمنش (شرکت پتروشیمی)، عمادالدین شعاعی (وزارت کشاورزی)، سیامک شهرام‌نیا (وزارت صنایع)، مجتبی طاووسی (وزارت علوم)، مهدی ضیغمی (ستاد فناوری نانو)، محمد هادی عبادی (وزارت دفاع)، مهدی غلامی (بنیاد ملی نخبگان)، مریم فدائی (صنایع دستی)، احمد قاسمی (موسسه شهردانش)، خانم کاظمی (وزارت صنایع)، مهدی گودرزی (وزارت علوم)، سید سعید لاجوردی (وزارت دفاع)، خانم مجیدی‌فر (وزارت بهداشت)، فرهاد محمودی (قوه قضائیه)، مریم مرندی (وزارت نیرو)، نواب‌پور (جهاد دانشگاهی)، سیدآرش وکیلان (وزارت ارشاد)، حمیرا محمودی (دانشگاه آزاد)، محمد تقی زاده (انجمن مدیریت تکنولوژی)، هزاوه‌ای (پارک فناوری پردیس).

## همکاران برگزار همایش:

حسن علم‌خواه (دبیر همایش)، دکتر محمود صادقی (دبیر علمی همایش)، جواد شجاع (دبیر کمیته دوره‌های آموزشی)، مصطفی مقداری (دبیر اجرایی)، میثم نوری، حسین صالحی، جلیل غریبی، امیرعلی بینام، علیرضا بوالی، مالک سعیدی، سیدمحمد هاشمی، سعید جعفری‌پور، ملیحه بیات، الهه مستغانی، امیرحسین غریبی، محمدرضا سیمیاری، حمزه مرادی، رحمت توکلی، علیرضا پهرامعلی و سایر.

## (۱) درباره همایش ملی

۱-۱. مقدمه

۲-۱. محورهای همایش

۳-۱. دستگاه‌های عضو شورای سیاست‌گذاری

۴-۱. کمیته علمی همایش

۵-۱. برنامه همایش ملی مالکیت فکری

## (۲) سخنرانی‌های مدیران

۱-۲. دکتر عباس صدری

دبیرکل دفتر منطقه‌ای آییسکو

۲-۲. دکتر محمد مهدی نژاد نوری

معاون پژوهشی و فناوری وزیر علوم (نماینده قوه مجریه)

۳-۲. آقای محمدحسن کیانی

رئیس اداره کل مالکیت صنعتی (نماینده قوه قضائیه)

۴-۲. دکتر محمدحسین فرهنگی

نایب رئیس کمیسیون حقوقی مجلس شورای اسلامی (نماینده قوه مقننه)

۵-۲. دکتر سیدحسن میرحسینی

دبیر شورای ملی هماهنگی مالکیت فکری کشور

۶-۲. مهندس حسن علم‌خواه

دبیر همایش و مدیرعامل موسسه دارایی‌های فکری و فناوری مدرس

## (۳) مباحث مطرح شده در هم‌اندیشی

۱-۳. ضعف نظام اعلامی در ثبت اختراعات ایران

۲-۳. میزان صلاحیت مراکز بررسی و ارزیابی اختراعات

۳-۳. دلایل عدم الحاق ایران به معاهده بین‌المللی PCT

۴-۳. عدم ضرورت وجود ماده ۱۹ در قانون جدید ثبت اختراع

## (۴) چکیده مقالات ارائه شده

۱-۴. مدیریت تجاری‌سازی فناوری از ایده تا بازار

دکتر امیرناصر اخوان

۲-۴. حقوق مالکیت فکری در سازمان جهانی تجارت

دکتر وحید بزرگی

۳-۴. نظام حقوقی حمایت قضایی از حقوق مالکیت معنوی

دکتر منصور پورنوری

۴-۴. آشنایی با معاهده PCT با هدف تجاری‌سازی اختراعات

دکتر حمید عزیزی

۵-۴. چالش‌های حقوقی نظام ثبت علامت تجاری در ایران

دکتر محمد حسین کریمی

۶-۴. بررسی ابعاد حقوقی قراردادهای لیسانس

دکتر روح‌الله صابری

## (۵) سرفصل مطالب کارگاه آموزشی مالکیت فکری

(۶) نمودار آماری شرکت‌کنندگان در همایش

(۷) پوشش خبری همایش در رسانه‌ها

## بخش اول) درباره همایش ملی مالکیت فکری

### ۱-۱. مقدمه

اهمیت و نقش «مالکیت فکری» در صحنه بین‌المللی به تدریج رو به گسترش است به طوری که دارایی‌های فکری در معاملات تجاری در سطح بین‌المللی نقشی محوری دارند. مالکیت‌های فکری اکنون یکی از باارزش‌ترین سرمایه‌ها در دادوستدهای تجاری هستند. مقوله «مالکیت فکری» بیش از یک و نیم قرن است که به عنوان یکی از زیرساخت‌های اساسی توسعه فناوری در دنیا مورد توجه می‌باشد و از آن به عنوان یکی از ابزارهای برتری‌جویی کشورها و شرکت‌ها قلمداد می‌کنند و عدم توجه به این حوزه، ممکن است در آینده توسعه علمی و فناوری و به تبع آن توسعه صنعتی و اقتصادی را با مشکل جدی مواجه نماید. همچنین جایگاه ترسیم شده ایران در سند بیست ساله نظام در بخش توسعه فناوری و تأکیدات مکرر مقام معظم رهبری و مسئولان کشور در این زمینه گویای این مطلب است.

با عنایت به موارد ذکر شده، موسسه دارایی‌های فکری و فناوری مدرس و کانون توسعه فناوری دانشگاه تربیت مدرس با حمایت مالی و معنوی دفتر منطقه‌ای آیسسکو و با همکاری و هماهنگی وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات مرتبط با مقوله مالکیت فکری، همایش ملی مالکیت فکری با رویکرد تجاری‌سازی و توسعه فناوری به همراه دوره‌های آموزشی را در روزهای دوشنبه و سه شنبه مورخ ۹ و ۱۰ آذرماه سال جاری برگزار نمود.

### ۱-۲. محورهای همایش

- آیا بودجه‌های پژوهشی دانشگاه‌ها، سازمان‌ها، به عنوان هزینه‌کرد است یا سرمایه‌گذاری؟
- نقش مالکیت فکری در ارتقای شاخص توسعه فناوری چیست؟ چگونه می‌توان آنرا افزایش داد؟
- تاکنون چه مقدار فروش لیسانس فناوری به خارج از کشور داشته‌ایم؟
- چرا در هشتاد سال اخیر، در فروش اختراعات و تجاری‌سازی آن موفق نبودیم؟
- چالش‌های حقوقی نظام ثبت اختراعات و علامت تجاری در کشور کدامند؟
- متولی تجاری‌سازی اختراعات و نوآوری‌ها در کشور کدام سازمان است؟
- بررسی نقش مالکیت فکری در توسعه ارتباط دولت، صنعت و دانشگاه

### ۱-۳. دستگاه‌های عضو شورای سیاست‌گذاری همایش

جهت برنامه‌ریزی و برگزاری هرچه باشکوه‌تر همایش ملی مالکیت فکری چندین جلسه شورای سیاست‌گذاری همایش برگزار شد که نمایندگان از دستگاه‌های ذیل در جلسات حضور داشتند، فهرست دستگاه‌های عضو شورای سیاست‌گذاری همایش به شرح ذیل است:

- ❖ سازمان اسلامی، آموزشی، علمی و فرهنگی کشورهای اسلامی (آی‌سسکو)
- ❖ کمیسیون ملی آی‌سسکو در جمهوری اسلامی ایران
- ❖ دفتر همکاری‌های فناوری ریاست جمهوری
- ❖ بنیاد ملی نخبگان (معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری)
- ❖ معاونت پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ❖ معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و درمان
- ❖ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - اداره کل مالکیت صنعتی کشور
- ❖ معاونت هماهنگی و ارتباطات وزارت دادگستری
- ❖ موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی
- ❖ سازمان ترویج، آموزش و تحقیقات وزارت جهاد کشاورزی
- ❖ گروه حقوق مالکیت فکری دانشگاه تربیت مدرس
- ❖ وزارت صنایع و معادن، طرح تحقیقات اساسی
- ❖ شهرداری تهران، سازمان رفاه و خدمات اجتماعی، معاونت توانمندسازی و کارآفرینی
- ❖ موسسه دارایی‌های فکری و فناوری مدرس
- ❖ شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی
- ❖ مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت ارشاد
- ❖ اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران
- ❖ اداره کل حقوقی سازمان صداوسیما
- ❖ سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- ❖ دانشکده حقوق دانشگاه آزاد واحد مرکز
- ❖ موسسه خدمات حقوقی بین‌المللی الغدیر
- ❖ موسسه مطالعات حقوقی نشر دانش

## ۴-۱. کمیته علمی همایش (به ترتیب الفبا) :

- ❖ دکتر امیرناصر اخوان، عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر
- ❖ دکتر لاله افتخاری، نماینده مجلس و رئیس فراکسیون مخترعین و نوآوران مجلس
- ❖ دکتر وحید بزرگی، سرپرست بخش سیاستگذاری در نمایندگی تام الاختیار تجاری
- ❖ دکتر منصور پورنوری، قاضی دیوان عالی کشور و عضو هیات علمی دانشکده حقوق دانشگاه آزاد تهران مرکز
- ❖ دکتر محمدمهدی حاجیان، عضو شورای موسسه خدمات حقوقی بین المللی الغدیر
- ❖ حجت خادمی، محقق حقوق مالکیت فکری و مدرس دانشگاه
- ❖ دکتر پرویز درگی، عضو هیات علمی سازمان مدیریت صنعتی
- ❖ دکتر ستار زرکلام، عضو هیات علمی دانشگاه شاهد
- ❖ دکتر سید قاسم زمانی، معاون پژوهشی موسسه مطالعات حقوقی نشر دانش
- ❖ جواد شجاع، کارشناس ارشد حقوقی موسسه دارایی‌های فکری و فناوری مدرس
- ❖ روح‌اله صابری، عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان
- ❖ دکتر محمود صادقی، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس
- ❖ دکتر عباس صدیقی، دبیرکل دفتر منطقه‌ای آیسسکو
- ❖ دکتر عابدی، قاضی دیوان عالی کشور و عضو هیات علمی دانشکده حقوق دانشگاه آزاد تهران مرکز
- ❖ دکتر حمید عزیزی، محقق حقوق مالکیت فکری و مدرس دانشگاه
- ❖ مهندس حسن علم‌خواه، دبیر همایش و مدیرعامل موسسه دارایی‌های فکری و فناوری مدرس
- ❖ حسن فرطوسی، مدیر فرهنگ و ارتباطات دفتر منطقه‌ای آیسسکو
- ❖ دکتر حسین فرهنگی، نماینده مجلس و عضو فراکسیون مخترعین و نوآوران مجلس
- ❖ دکتر سیدمحمد فصیح، مشاور انتقال فناوری و مدرس دانشگاه
- ❖ دکتر مسعود فلاحی، مدیر کمیته فناوری وزارت بهداشت و درمان
- ❖ محمدحسن کیانی، رئیس اداره کل مالکیت صنعتی
- ❖ دکتر جلیل مالکی، رئیس دانشکده حقوق دانشگاه آزاد واحد مرکز و عضو هیات مدیره کانون وکلای مرکز
- ❖ مهندس کمال محمدی، معاون صنایع دفتر همکاری‌های فناوری ریاست جمهوری
- ❖ دکتر مقدم، معاون پژوهش و فناوری وزیر نفت
- ❖ خانم شهین ممتحن، معاون اداره کل مالکیت صنعتی
- ❖ دکتر حمید مهدیان، مدیرکل برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری فناوری وزارت علوم
- ❖ دکتر مهدی نژاد، معاون پژوهشی و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- ❖ دکتر سیدحسن میرحسینی، دبیر شورای ملی هماهنگی و سیاستگذاری مالکیت فکری
- ❖ عباس میرگلوی بیات، کارشناس برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کمیسیون ملی آیسسکو در ایران
- ❖ سیدحسین نقیعی، مدیرکل حقوقی اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران
- ❖ مهندس نادر نیک‌کام، محقق امور مالکیت فکری و پتنت
- ❖ مهندس آرش وحیدی، دبیر کانون تفکر شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران
- ❖ دکتر رضا وصالی محمود، قاضی دیوان عالی کشور و استاد دانشگاه

## ۱-۵. برنامه همایش:

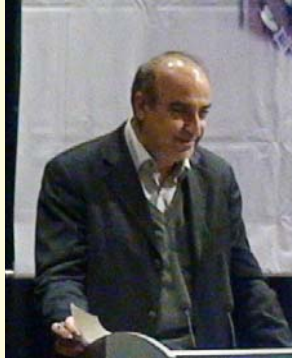
برنامه همایش در چهار قالب سخنرانی کلیدی، هم‌اندیشی، ارایه مقالات و کارگاه آموزشی در روزهای ۹ و ۱۰ آذر ماه در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد.

برنامه	عنوان برنامه	سخنرانان همایش
سخنرانی افتتاحیه	نقش سازمان آپسسکو در توسعه فناوری در کشورها	دکتر صدری، دبیر کل دفتر منطقه‌ای آپسسکو
سخنرانی مدیرانی از سه قوه	تجاری‌سازی فناوری و بهره‌گیری از دستاوردهای پژوهشی	دکتر محمد مهدی‌نژاد، معاون پژوهشی و فناوری وزارت علوم
	نوآوریهای قانون جدید ثبت اختراعات ایران	آقای محمدحسن کیانی، رئیس اداره کل مالکیت صنعتی
	قانون‌گذاری و تجاری‌سازی فناوری	دکتر حسین فرهنگی، نماینده مجلس شورای اسلامی
سخنرانی تحلیلی	وضعیت حقوق مالکیت فکری در کشور	دکتر میرحسینی، دبیر شورای ملی هماهنگی مالکیت فکری کشور
هم‌اندیشی تحلیلی	عارضه‌یابی نظام ثبت اختراعات ایران	دانشگاهی: دکتر محمود صادقی / نماینده وزارت علوم: دکتر حمید مهدیان / نماینده اداره کل مالکیت صنعتی: آقای محمدحسن کیانی / شورای ملی مالکیت فکری کشور: دکتر سیدحسن میرحسینی
ارایه مقالات) حقوق حاکم بر تجاری‌سازی فناوری	نقش مالکیت فکری در توسعه تجارت جهانی (نقش IP در WTO)	دکتر وحید بزرگی، مدیر بخش مقررات و سیاست‌های تجاری در دفتر نمایندگی تام‌الاختیار تجاری
	بیان مدیریت تجاری‌سازی از ایده تا بازار	دکتر امیرناصر اخوان، عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر
	ضمانت اجراهای حقوق مالکیت فکری	دکتر منصور پورنوری، قاضی دیوان عالی کشور و استاد دانشگاه
	آشنایی با معاهده PCT با هدف تجاری‌سازی اختراعات در سطح بین‌المللی	دکتر حمید عزیزی، متخصص حقوق مالکیت فکری و مدرس دانشگاه
	چالش‌های حقوقی نام و نشان تجاری در ایران	دکتر محمدحسین کریمی، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد تهران مرکز
	بررسی ابعاد حقوقی قراردادهای لیسانس فناوری	آقای روح الله صابری، عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان
کارگاه آموزشی (۸۸/۹/۱۰)	آشنایی با کلیات حقوق مالکیت فکری (با تاکید بر ثبت اختراع)	دکتر محمود صادقی / خانم شهین ممتحن / آقای الیاسی / آقای بیات / آقای بزرگی

## ۲) سخنرانی‌های مدیران

### ۲-۱. دکتر عباس صدری (دبیرکل دفتر منطقه‌ای آیسسکو):

بسیاری از دستاوردهای کنونی بشر، حاصل تلاش سرزمین‌های اسلامی در صدها سال پیش بوده است که به علت عدم



توجه به مقوله «مالکیت فکری»، هم‌اکنون به نام کشورهای غربی است. مهارت‌های عمومی از جمله «خلاقیت» در دستور کار آیسسکو قرار دارد. زیرا در کشورهای در حال توسعه، به بحث خلاقیت کمتر توجه شده است و متأسفانه تا حدودی کنار زده شده است. چون احساس می‌کنند فکری که می‌گذارند، در نهایت چه خواهد شد و به کجا خواهد رفت؟ چون مخترعان نگران هستند که حاصل تفکر آنها از بین خواهد رفت، چون مطمئن نیستند که از آثار خلق شده آنها حفاظت شود. پس یکی از زمینه‌های مهم آیسسکو در زمینه فرهنگسازی و بسترسازی مالکیت فکری و حفظ آثار می‌باشد. در

کشورهای اسلامی تفکر «مالکیت فکری» باید ارزش‌دار شود و این قضیه باید رشد پیدا کند. باید راهکاری پیدا شود تا در کشورهای اسلامی این بحث گسترش یابد.

### ۲-۲. دکتر محمد مهدی نژاد نوری (معاون پژوهشی و فناوری وزیر علوم):

امروز یک آفت بزرگ در دانشگاه‌ها این است که بودجه‌های پژوهشی در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به عنوان هزینه



قلمداد می‌شود نه سرمایه‌گذاری. دولت باید به دانشگاه‌ها پول تزریق کند، مگر دولت تا چه حد می‌تواند هزینه کند. برای رفع این مشکل، باید چرخه معیوب موجود در دانشگاه‌ها به مرور اصلاح شود. یعنی با مدیریت کارآمد، بتوان علم را به فناوری و با فناوری محصول تولید نماییم و بخشی از درآمد آنها را به ساخت محصول بعدی سرمایه‌گذاری کنیم و از طریق آن قادر باشیم درآمد دانشگاه یا مراکز تحقیقاتی را تامین کنیم. بنابراین باید در دانشگاه‌ها تجاری‌سازی انجام شود. البته نباید انتظار داشته باشیم که همه ایده‌های خلق شده باید تجاری شود.

با توجه به افق آینده، باید ببینیم چه چیزهایی را نیاز داریم تا بر اساس آن پژوهش و توسعه فناوری انجام شود (پژوهش‌های نیاز محور). پس در این راهبرد همیشه کسی هست که منتظر نتایج پژوهشی ما باشد. دولت باید کار هدف‌گذاری، راهبری، پشتیبانی و سیاست‌گذاری را برعهده داشته باشد. مراکز تحقیقاتی باید بیش از پیش توانایی انجام کار را داشته باشند. ایجاد و تقویت نهادهای پشتیبان توسعه فناوری از جمله فن بازار می‌تواند فرایند تجاری‌سازی را تسریع نماید.

## ۲-۳. آقای محمدحسن کیانی (رئیس اداره کل مالکیت صنعتی):

«مالکیت صنعتی» به عنوان بخش عمده‌ای از مالکیت فکری، از ابتکارات افراد در برابر اشخاص ثالث در محدوده



جغرافیایی کشور یا کشورهای محل ثبت در مدت معین شده حفاظت می‌کند. حقوق مالکیت فکری در زمینه سرمایه‌گذاری مستقیم داخلی و خارجی، امری اجتناب‌ناپذیر است. رسیدن به افق توسعه علمی و فناوری در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ مستلزم توجه به مقوله مالکیت فکری است که باید با یک تامل معنادار از فرصت‌ها استفاده کرد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور (اداره کل مالکیت صنعتی)، در سال‌های اخیر به‌عنوان متولی ثبت مالکیت صنعتی (اختراعات، طرح صنعتی و علائم تجاری)، توانسته است

اقدامات متعددی را در زمینه توسعه منابع انسانی، مکانیزه کردن اداره ثبت اختراعات و غیره انجام دهد. بطوریکه قانون علائم تجاری در سال ۱۳۰۴ تصویب شد و در سال ۱۳۱۰ و ۱۳۳۷ تغییراتی در این قانون بوجود آمد. ما در سال ۱۳۳۷ به کنوانسیون پاریس محقق شدیم. تصویب قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیایی کشور (فرش، پسته، زعفران و صنایع غذایی)، الحاق ایران به پیمان PCT از دیگر معاهدات مهم در زمینه توسعه مالکیت فکری در کشور است.

از دیگر برنامه‌های اداره کل مالکیت صنعتی، آموزش و توسعه منابع انسانی، برگزاری سمینارها، همایش‌های مالکیت فکری در کشور، تلاش در جهت بهره‌گیری از نرم‌افزار ثبت اختراعات IPASS با استفاده از کمک‌های WIPO.

## ۲-۴. دکتر محمدحسین فرهنگی (نایب رئیس کمیسیون حقوقی مجلس شورای اسلامی):

در مجلس هفتم، قانون ثبت اختراعات، علائم تجاری و طرح صنعتی در ۸۷/۱/۲۸ به تصویب رسید. قانون جدید



بسیاری از خلاهای قانونی را پوشش داد. همانطور که مستحضر هستید مالکیت معنوی بیشتر دارای بعد حقوقی است ولی تجاری‌سازی بیشتر دارای وجه اجرایی است. بنابراین با افزودن ماده ۱۹ قانون جدید ثبت اختراعات تلاش در تجاری‌سازی اختراعات را دوچندان نمود.

پیشنهاد می‌شود برای پیگیری مشکلات و مطالبات مخترعان در حوزه مالکیت فکری و تجاری‌سازی فناوری، دبیرخانه این همایش دائمی شود (بصورت غیردولتی باشد) و سازمان‌های درگیر از جمله اداره کل مالکیت صنعتی، وزارت علوم، مجلس شورای

اسلامی، برای تشکیل و توسعه این دبیرخانه حمایت نمایند تا دبیرخانه فعال شکل بگیرد. تلاش برای یافتن نهادی غیر از شخص مخترع که بتواند تجاری‌سازی نوآوری را به عهده بگیرد. علاوه بر پیگیری مشکلات مخترعان، ایجاد هماهنگی با دستگاه‌ها و نهادهای مختلف و فعال کردن ارتباطها و عملیاتی کردن فعالیت‌ها، تحریک تشکل‌های تخصصی در راستای اهداف توسعه فناوری می‌تواند از اهداف عالیه دبیرخانه دائمی همایش باشد.

## ۲-۵. دکتر سیدحسن میرحسینی (دبیر شورای ملی هماهنگی مالکیت فکری کشور):

لازمه تولید علم، فضای امنی است تا صاحب اندیشه احساس کند از نتیجه علم و اندیشه خود بهره‌مند می‌شود و در این رابطه احساس امنیت کند. ابزار حقوقی که بتواند این حمایت را انجام دهد. حقوق مالکیت فکری و معنوی است تا جامعه هم بتواند از نتیجه این علم حداکثر استفاده را بکند. در قوانین ملی کشورها، هم اختراعات، علائم تجاری و هم آثار ادبی و هنری مورد حمایت قرار می‌گیرند.



«حقوق مالکیت فکری» فقط از ایده فرد مخترع حمایت می‌کند. بطوریکه در معاهده TRIPS در مورد تجاری‌سازی بندی نیانداشته است. ایران در سال‌های اخیر در مورد حمایت از اختراعات فعالیت‌هایی را شروع کرده است (بویژه بعد از انقلاب) و در حوزه قانون‌گذاری در مقایسه با کشورهای همسایه جایگاه بهتری داریم. قانون تجارت الکترونیکی در سال ۸۳، قانون حمایت از نرم‌افزارهای رایانه‌ای در سال ۷۹، همچنین در جهت به روز کردن قوانین، قانون ثبت اختراعات، علائم تجاری و طرح‌های صنعتی در سال ۸۶ تصویب و اصلاح شد. همچنین قانون حمایت از مالکیت فکری در فضای سایبر به کمک یکی از وزارتخانه‌ها در حال تدوین است.

در بعد بین‌المللی، از ۸۳ تا ۸۶ در تعداد زیادی کنوانسیون بین‌المللی مالکیت فکری عضو شدیم و باعث مشروعیت بسیار زیاد ایران در بعد مالکیت فکری شد. اکنون به PCT ملحق شدیم و زمینه اجرایی آن در کشور فراهم است. این معاهده ثبت بین‌المللی اختراعات را تسهیل می‌کند، به عنوان مثال اگر فردی بخواهد اختراع خود را در ۱۰ کشور ثبت کند، در شرایط فعلی باید هزینه‌های زیادی را متحمل شود و برای هر کشوری باید وکیل جداگانه‌ای را اخذ کند، در صورتی که ثبت از طریق PCT بسیاری از این هزینه‌ها را کاهش داده و فرایند ثبت سریعتر اتفاق می‌افتد.

## ۲-۶. مهندس حسن علم‌خواه (دبیر همایش و مدیرعامل موسسه دارایی‌های فکری و فناوری مدرس):



بی‌شک از دغدغه‌های مدیران فناوری سازمان‌ها، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی تجاری‌سازی یافته‌های تحقیقاتی و کسب ثروت از آن است. متأسفانه برخی از مشکلات باعث کندی فرایند تجاری‌سازی شده است. عدم فرهنگ‌سازی مناسب، وجود نقص در برخی قوانین و مقررات ملی در بحث تجاری‌سازی، نبود سیستم‌های انگیزشی کافی برای محققان و غیره از جمله مواردی است که فرایند تجاری‌سازی را با تاخیر مواجه کرده است. لذا در این همایش که با حضور دستگاه‌ها و سازمان‌های متولی و فعال در حال برگزاری است، امیدواریم تا با همدلی و همفکری نمایندگان سه قوه که در این جمع حضور دارند بتوانیم موانع و مشکلات حقوق مالکیت فکری را مورد بحث و بررسی قرار دهیم. در این همایش مقالات تخصصی در حوزه تجاری‌سازی و حقوق آن توسط اساتید بنام کشور ارائه خواهد شد. همچنین برای بحث تخصصی و آموزش حرفه‌ای، هشت مورد کارگاه آموزشی تخصصی برگزار خواهد شد. از کلیه مدیران و مسئولان بویژه جناب آقای دکتر عباس صدیقی، دبیرکل دفتر منطقه‌ای آیسسکو جهت برگزاری این همایش تقدیر و تشکر دارم.

(۱) از طرف دیگر آقای کیانی رئیس اداره کل مالکیت صنعتی کشور معتقد است که هم‌اکنون بسترهای لازم برای اجرایی شدن PCT در کشور مهیا نیست.

### ۳) مباحث مطرح شده در هم‌اندیشی

در همایش ملی مالکیت فکری هم‌اندیشی با عنوان عارضه‌یابی نظام ثبت اختراعات ایران برگزار شد. در ذیل مباحث مطرح شده آورده شده است. شرکت‌کنندگان میزگرد عبارتند از:

- ❖ دکتر محمود صادقی، عضو هیات علمی گروه حقوق دانشگاه تربیت مدرس (رئیس میزگرد)
- ❖ دکتر سید حسن میرحسینی، دبیر شورای ملی هماهنگی مالکیت فکری کشور
- ❖ آقای محمدحسن کیانی، رئیس اداره کل مالکیت صنعتی
- ❖ دکتر حمید مهدیان، مدیر کل برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری فناوری وزارت علوم

#### ۳-۱. ضعف نظام اعلامی در ثبت اختراعات ایران

دکتر صادقی: نظام ثبت اختراعات ایران بصورت اعلامی است. یک مخترع که اختراع خود را ثبت می‌کند، این دغدغه را احساس می‌کند که اختراع او توسط فرد دیگری ثبت شود و یا مورد سوء استفاده قرار بگیرد. دغدغه دیگر آن است که اعتبار اختراع ثبت شده در ایران پایین است و ارزش کمی دارد. در آیین‌نامه در مورد مطالب بالا چه شرایطی وجود دارد؟

**پاسخ آقای کیانی:** هم‌اکنون سیستم اعلامی در حال تغییر به تحقیقی است که پس از یک دوره ۶ ماهه، مدارک ثبت اختراع از مخترع گرفته می‌شود و پس از بررسی آن، ثبت خواهد شد. بررسی شرایط ماهوی اختراع می‌تواند توسط مراکز تحقیقاتی، شرکت‌ها و دستگاه‌ها صورت گیرد.

**پاسخ دکتر میرحسینی:** ما در مورد ملک و املاک هم سیستم اعلامی داریم. اگر ما بخواهیم بررسی ماهوی بکنیم، در اکثر کشورها خودشان نیروی متخصص استخدام کرده‌اند. در سوئیس و فرانسه نیز در بررسی ماهوی و اعلامی تفکیک قائل شده‌اند. در فناوری‌هایی که خودشان تخصص دارند بصورت تحقیقی عمل کرده و در سایر موارد بصورت اعلامی اختراعات را ثبت می‌کنند.

#### ۳-۲. میزان صلاحیت مراکز بررسی و ارزیابی اختراعات

دکتر صادقی: آیا مراکز بررسی و ارزیابی اختراعات که در بالا اشاره شد، در مورد نو بودن، طرح ابتکاری بودن، صنعتی بودن طرح و ... اطلاعات کافی دارند؟

**پاسخ دکتر مهدیان:** در وزارت علوم در مصوبه ۱۳۸۳، ارزیابی اختراعات و نوآوری‌ها با همکاری دستگاه‌های ذیربط انجام می‌شود. بطوریکه در حال حاضر ۱۱ سازمان و دانشگاه ارزیابی و بررسی اختراعات را بر عهده دارند که در راس آنها سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران است بعد مراکز رشد هستند.

**پاسخ آقای کیانی:** برای رفع مشکلات احتمالی در ارزیابی اختراعات، باید حدود ۲۰۰ نفر متخصص را استخدام کنیم. بنابراین در این بحث ما نیاز به منابع مالی و نیروی انسانی زیادی داریم و جهت پیوستن به PCT هم با این مشکل روبرو هستیم.

### ۳-۳. دلایل عدم الحاق ایران به معاهده بین‌المللی PCT

دکتر صادقی: بحث دیگر الحاق ایران به معاهده PCT است. این یک معاهده همکاری ثبت اختراع است. همکاری بین کشورها جهت ثبت اختراع در کشورهای دیگر است. که کشورهای عضو از مزایایی برای ثبت اختراع مردم کشورش برخوردار می‌شود. البته معایب و مزایایی دارد. امضای آن صورت گرفته است اما الحاق آن هنوز انجام نشده است. چرا با مراجعه به سایت WIPO، هنوز هم این سازمان ایران را به عنوان عضو نمی‌شناسد؟ چرا هنوز مخالفانی برای ملحق شدن به PCT وجود دارد؟

**پاسخ آقای کیانی:** برای الحاق به معاهده PCT از طریق مجلس مجوزی صادر شده است. ولی اگر به این معاهده ملحق شود، تعداد زیادی اظهارنامه به کشور سرازیر خواهد شد. اگر ما نیروی کاری آموزش دیده نداشته باشیم و سیستم اداری ما پاسخگو نباشد، نمی‌تواند این کار را انجام دهیم. اگر اختراعاتی را بدین صورت ثبت کنیم، باید در کشور بتوانیم از آن حمایت کنیم. هم‌اکنون حدود ۵۰ پست سازمانی در اداره ثبت اختراعات خالی است. اما ان شاء الله این کار انجام خواهد شد. البته لازم به ذکر است که یکسری از دستگاه‌های کشور نامه نوشته‌اند و رسماً اعلام داشته‌اند که پیوستن به PCT در شرایط کنونی به صلاح کشور نیست.

**پاسخ دکتر میرحسینی:** در سال ۸۳ و ۸۴ در جلسات رسمی در یکی از دستگاه‌ها دائماً از مزایای PCT گفته شد و پیگیری الحاق به این معاهده بود. اما تاکنون اقدامی صورت نگرفته است. اما با توجه به تصویب آن در مجلس، هنوز ملحق نشده‌ایم. کشورهای در حال توسعه و ضعیف‌تر از ایران به معاهده PCT ملحق شده‌اند. الان دیگر هیچ توجیهی برای ملحق شدن نداریم، اول باید ملحق شویم و بعد زیرساخت‌های لازم را به مرور اصلاح کنیم.

### ۳-۴. عدم ضرورت وجود ماده ۱۹ در قانون جدید ثبت اختراع

دکتر صادقی: ماده ۱۹ قانون یعنی چه؟ آیا هدف، تجاری‌سازی اختراع است؟ جهت تجاری‌سازی، اختراع از سازمان ثبت به دستگاه مربوطه می‌رود و نتیجه مجدداً جهت بهره‌برداری به اداره ثبت بر می‌گردد. اداره ثبت اختراع جدید بودن، ابتکاری بودن و کاربرد صنعتی بودن را احراز می‌کند. پس نقش سازمان ثبت در اینجا چیست؟

**پاسخ دکتر میرحسینی:** ماده ۱۹ بیان می‌کند در صورتی که مخترعی بخواهد از اختراعش استفاده کند و تجاری نماید، بایستی اداره کل مالکیت صنعتی را در جریان قرار دهد. این درحالی است که مخترع برای تجاری‌سازی اختراعش با یک دستگاه یا سازمان یا کارخانه قرارداد می‌بندد و آنرا تجاری می‌کند، سوال اینجاست که در کجای این بحث به اداره مالکیت صنعتی مرتبط است. بنابراین این تنها ماده‌ای بود که ما درخواست حذف آنرا پیشنهاد دادیم.

**پاسخ آقای کیانی:** این ماده در ابتدا اینگونه نبوده است و غیر از آنچه که الان تصویب شده است. در حقیقت دستگاه‌های ذیربط (مخصوصاً دولتی) را مجاب کرده بود که به گواهی‌های ثبت اختراع اهمیت بیشتری بدهند و صندوق‌های حمایتی را تحریک به سرمایه‌گذاری کند.

## ۴) چکیده مقالات ارایه شده

### ۴-۱. مدیریت تجاری سازی فناوری از ایده تا بازار (دکتر امیرناصر اخوان)

فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی فراوانی در کشور انجام می‌پذیرد ولی متأسفانه تعداد کثیری از آنها به مرحله تجاری سازی و تولید ثروت و ارتقاء سطح رفاه عمومی نمی‌رسد. کشفیات و تحقیقات انجام شده در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی عمدتاً به‌عنوان مالکیت شخص محسوب می‌شوند. سیستم مالکیت شخصی بطور وسیعی در دنیا مورد انتقاد واقع شده‌است، زیرا نتایج تحقیقات به اندازه لازم به جامعه باز نمی‌گردد و قانون مالکیت فکری - با همه مزایایی که دارد - بی‌استفاده باقی می‌ماند. به‌همین منظور طرح استقرار نظام مالکیت فکری در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی اعم از دولتی و خصوصی که سالهاست در مراکز تحقیقاتی و پژوهشی جهان تجربه شده و دستاوردهای بسیاری را به همراه داشته است، به همراه الزامات آن ارایه می‌شود. در این مقاله با بررسی مدل ساختاری SWOT برای ایجاد دفاتر انتقال فناوری (Technology Licensing Office =TLO) در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور با مثال‌های متعدد در حوزه فناوری برتر، ضرورت این مهم تبیین شده است. همچنین در این مقاله مدلی بومی جهت پیاده‌سازی و استقرار دفاتر TLO در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی به همراه الزامات آن آورده شده است.

### ۴-۲. حقوق مالکیت فکری در سازمان جهانی تجارت (دکتر وحید بزرگی)

هدف اصلی صاحبان دارایی‌های فکری، بویژه مؤسسات خصوصی، دستیابی به منافع اقتصادی و تجاری هر چه بیشتر به وسیله فروش یا انتقال دارایی‌های فکری یا حقوق مالکیت فکری خود است. این مسأله که آن را می‌توان تجاری سازی دارایی‌های فکری خواند، به طرق مختلف از قبیل ساخت و فروش محصول، سرمایه‌گذاری مشترک و سایر همکاری‌های قراردادی، اعطای لایسنس یا مبادله لایسنس، فروش یا انتقال دارایی‌های فکری ... انجام می‌گیرد. به عبارت دیگر، هدف تجاری سازی عبارت است از تبدیل یک نوآوری به یک محصول قابل عرضه در بازار برای کسب درآمد و در نهایت سود. حال، دستیابی صاحبان دارایی‌های فکری به منافع اقتصادی و تجاری مذکور از یک طرف به تلاش و مهارت خود آنها در سطح خرد و از طرف دیگر به وجود یک فضا و محیط کلان حامی حقوق مالکیت فکری بستگی دارد. قطعاً، بدون حمایت از حقوق مالکیت فکری با ضمانت اجرای موثر، نقض حقوق صاحبان دارایی‌های فکری گسترش یافته و تلاش آنها برای دستیابی به منافع اقتصادی و تجاری دارایی‌های خود تا حد زیادی نقش بر آب می‌گردد. به همین دلیل هم بوده است که کشورها با وضع قوانین و مقررات داخلی و انعقاد و تصویب موافقت‌نامه‌ها و کنوانسیون‌های گوناگون درصدد ایجاد چنین فضا و محیط مساعدی برای حفاظت از حقوق مالکیت فکری برآمده‌اند. یکی از اقدامات کشورها در این زمینه، تصویب موافقت‌نامه جنبه‌های تجاری حقوق مالکیت فکری به عنوان یکی از سه رکن اصلی سازمان جهانی تجارت است. وجود خود این موافقت‌نامه در سازمان جهانی تجارت نشانگر آن است که قوانین و مقررات کلان مربوط به حمایت از حقوق مالکیت فکری نقش عمده‌ای در دستیابی صاحبان این حقوق به منافع اقتصادی و تجاری آنها دارد.

#### ۳-۴. نظام حقوقی حمایت قضایی از حقوق مالکیت معنوی (دکتر منصور پورنوری)

حمایت قضایی به مجموعه‌ای از اقدامات قضایی گفته می‌شود که از طریق مراجع قضایی مانند دادگاه‌های عمومی حقوقی و کیفری و دادسرا و مراجع شبه‌قضائی مانند کمیسیون موضوع ماده ۱۷۰ آئین‌نامه ثبت اختراعات برای حفظ حقوق مالکیت معنوی و پیشگیری و مبارزه با نقض حقوق مالکیت معنوی و جبران خسارت صاحبان حقوق به عمل می‌آید و بر حسب مورد منتهی به پرداخت خسارات و نیز مجازات حبس و جزای نقدی می‌شود.

چارچوب نظام حقوقی داخلی حمایت قضایی متشکل از قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب سال ۱۳۸۷ و آیین‌نامه اجرایی آن، قانون حمایت از پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای مصوب سال ۱۳۷۹، قانون تجارت الکترونیکی مصوب سال ۱۳۸۲، قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸، قانون ترجمه، تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۲، قانون مجازات اسلامی مواد ۵۲۹ و ۵۳۰ قانون آیین دادرسی مدنی و قانون آیین دادرسی کیفری و معاهده بین‌المللی پاریس، معاهده همکاری در ثبت اختراعات، معاهده و پروتکل مادرید، معاهده لاهه در مورد طرح‌های صنعتی و معاهده و قانون نشان‌های مبدا جغرافیایی می‌باشند.

در این قوانین، نخست حقوق مورد حمایت و اوصاف آن تبیین و سپس مدت حمایت از آنها مشخص و نهایتاً راهکارهای حمایت قضایی و تأمین و تضمین آن حقوق از طریق مراجع قضایی و شبه قضایی مقرر گردیده است. برای برخورداری از این حقوق حمایتی، دارنده حقوق مالکیت معنوی باید سهم و مالکیت و یا قائم مقامی خود را از طریق رعایت تشریفات قانونی بر آن حقوق مستقر نموده باشند. حقوق قابل حمایت، حقوقی هستند که با اعمال قوانین مربوطه ایجاد شده باشد.

#### ۴-۴. آشنایی با معاهده PCT با هدف تجاری‌سازی اختراعات (دکتر حمید عزیزی)

معاهده PCT یا معاهده بین‌المللی همکاری ثبت اختراع از سال ۱۹۷۴ در دنیا توسط سازمان جهانی مالکیت فکری طراحی شد.

#### ۴-۵. چالش‌های حقوقی نظام ثبت علامت تجاری در ایران (دکتر محمد حسین کریمی)

اهمیت توجه به جایگاه و نقش مالکیت فکری به طور عام و علامت تجاری به طور خاص در معادلات اقتصاد جهانی و حتی سیاسی و به عنوان یکی از مهمترین ممیزه برتری کشورها بر کسی پوشیده نیست. تامل و کندی سرعت عمل در این عرصه سبب عقب افتادگی کشور در حوزه توسعه علمی، اقتصادی و صنعتی خواهد شد. لذا ضرورت پرداختن به رفع موانع در این زمینه مبرهن و محرز می‌باشد. اگر چه در سالهای اخیر با الحاق جمهوری اسلامی ایران به بعضی از کنوانسیون‌های بین‌المللی و اصلاح قوانین مربوط، گام‌های نسبتاً خوبی برداشته شده است؛ که از آن جمله می‌توان به قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری ۱۳۸۶/۱۱/۳ مجلس شورای اسلامی اشاره نمود. لکن صرف نظر از اینکه قانون مذکور در راستای اصل ۸۵ قانون اساسی به تصویب کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی رسیده و مجلس مذکور با اجرای این قانون به صورت آزمایشی به مدت پنج سال موافقت نموده و این امر سبب عدم ثبات در تصمیمات و تنسيق امور می‌گردد، پاره‌ای از ایرادات مطروحه به مقررات سابق نیز همچنان باقی است.

با عنایت به اینکه هم‌اکنون کشور ایران به عنوان عضو ناظر در سازمان تجارت جهانی پذیرفته شده است و از طرفی وضعیت حضور در معاملات و مبادلات تجاری جهانی اقتضاء هماهنگ بودن با مقررات سازمان مذکور را دارد. (بخصوص ضمیمه ج) موسوم به "موافقتنامه راجع به جنبه‌های مرتبط با حقوق مالکیت معنوی TRIPs"). این امر ایجاب می‌نماید علاوه بر اصلاح و

تکمیل قوانین، در جهت ایجاد این هماهنگی، تشکیلات اجرایی و قضایی کشور نیز از لحاظ کمی و کیفی در این زمینه مورد توجه ویژه‌ای واقع شود. تخصصی شدن محاکم و بهره‌مندی از اطلاعات روز جهانی و همچنین تبعیت نمودن از شیوه خاص دادرسی، ضروری به نظر می‌رسد، زیرا که میزان سرمایه‌ای که در رابطه با علایم تجاری نقل و انتقال می‌یابد و نقشی که علایم تجاری در اقتصاد جهانی و کشورها ایفا می‌نمایند به عنوان یک حقیقت غیر قابل انکار وجود دارد و بی‌توجهی به وضعیت کمی و کیفی موجود، تخصصی نمودن محاکم و عدم توجه به نظام دادرسی مربوطه، نظام قضایی و محاکم را در آینده نزدیک با مشکل جدی روبرو خواهد ساخت.

#### ۴-۶. بررسی ابعاد حقوقی قراردادهای لیسانس (روح الله صابری)

جملات تبلیغاتی نظیر "اوه (AVE) تحت لیسانس پیترزاند جورج انگلستان"، "عطر بیک تحت لیسانس بیک فرانسه"، "تلویزیون‌های اسنوا تحت لیسانس حایر ایران" و ... چند سالی است که در رسانه‌های جمعی ایران بسیار شایع شده است، اما معنای این عبارات بر بسیاری افراد پوشیده است. همچنین این قراردادها به طور وسیع، در صنایع کلان کشور از صنعت خودرو گرفته تا نفت و گاز و پتروشیمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. این مقاله به این موضوع می‌پردازد که قرارداد لیسانس، به عنوان یکی از قراردادهای رایج در عرصه تجارت بین‌الملل و به عنوان یکی از راهکارهای شایع مورد استفاده در انتقال فناوری، چگونه قراردادی است، مزایا و معایب آن نسبت به سایر قراردادهای مورد استفاده در این زمینه چیست، ماهیت موضوع این قرارداد، یعنی مالکیت‌های فکری و صنعتی، چگونه هویت‌هایی هستند، مولفه‌ها و ارکان این قرارداد چیست و در حقوق ایران چگونه باید تحلیل شود، آثار و تعهداتی که این قرارداد برای طرفین آن به وجود می‌آورد کدام است، چگونه از حقوق رقابت تأثیر می‌پذیرد و بر آن اثر می‌نهد و در نهایت چگونه از بین می‌رود. به این ترتیب، تکوین و شکل‌گیری، حیات و آثار و در نهایت مرگ این قرارداد مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. همچنین امروزه درآمد بسیاری از شرکت‌ها نه به واسطه کالاهای مادی تولید شده توسط آنها، بلکه به واسطه مالکیت‌های فکری و صنعتی نظیر پروانه‌های اختراع، اسرار تجاری، علائم تجاری و ... است.

با توجه به رواج قراردادهای لیسانس در سطح بین‌المللی، اهمیتی که مالکیت‌های صنعتی در سطح تجارت بین‌الملل یافته، و اگر بناست شرکت‌های ایرانی جایگاه شایسته و درخور توجهی در آن داشته باشند، مطالعه مالکیت‌های صنعتی به طور عام و قراردادهای لیسانس به طور خاص اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. این مقاله که نظریه و عمل را تا حد امکان با یکدیگر تلفیق نموده، تقدیم به کسانی که می‌خواهند به جرعه‌ای، عطش خود را در این وادی، اندکی تسکین دهند.

## ۵) سرفصل مطالب کارگاه آموزشی مالکیت فکری

کارگاه آموزشی آشنایی با کلیات حقوق مالکیت فکری در روز سه شنبه ۸۸/۹/۱۰ در سالن شهید مطهری دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد. استادان کارگاه آموزشی عبارتند از:



- ❖ دکتر محمود صادقی، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس
- ❖ خانم شهین ممتحن، معاون اداره کل مالکیت صنعتی
- ❖ آقای الباسی، رئیس اداره ثبت اختراعات
- ❖ آقای بیات، رئیس اداره ثبت علامت تجاری
- ❖ آقای بزرگی، رئیس اداره ثبت طرح‌های صنعتی

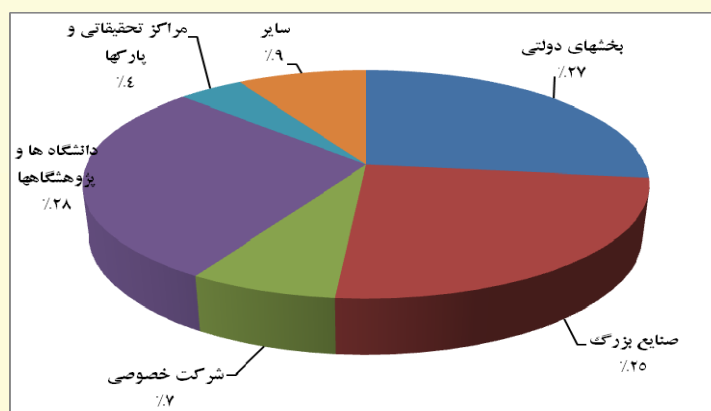
سرفصل‌های دوره به شرح ذیل است:

- ❖ اهمیت مالکیت فکری (بررسی روند تحولات صنایع از صنعت کشاورزی به سمت اقتصاد دانش بنیان)
- ❖ تعریف مالکیت فکری و آشنایی با سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)
- ❖ بیان پیشینه مالکیت فکری و نیز وضعیت حقوق مالکیت فکری در ایران و جهان
- ❖ مصادیق مالکیت فکری (پتنت، علائم تجاری، نشانه جغرافیایی، طرح صنعتی، کپی رایت و ...) به همراه مثال.
- ❖ آشنایی با معاهدات بین‌المللی مالکیت فکری (کنوانسیون پاریس، TRIPS و PCT و غیره)
- ❖ شرایط پتنت شدن اختراعات به همراه مثال‌های موردی
- ❖ مزایای ثبت اختراع و چالش‌های عدم توجه به آن
- ❖ آشنایی با ویژگی‌های قانون جدید ثبت اختراعات، علائم تجاری و طرح‌های صنعتی مصوب سال ۸۶
- ❖ آشنایی با روند ثبت اختراع در داخل کشور (آشنایی با آئین نامه جدید ثبت اختراعات ایران)
- ❖ آشنایی با روند ثبت طرح‌های صنعتی در داخل کشور (آشنایی با آئین نامه جدید)
- ❖ آشنایی با روند ثبت علامت تجاری در داخل کشور (آشنایی با آئین نامه جدید)

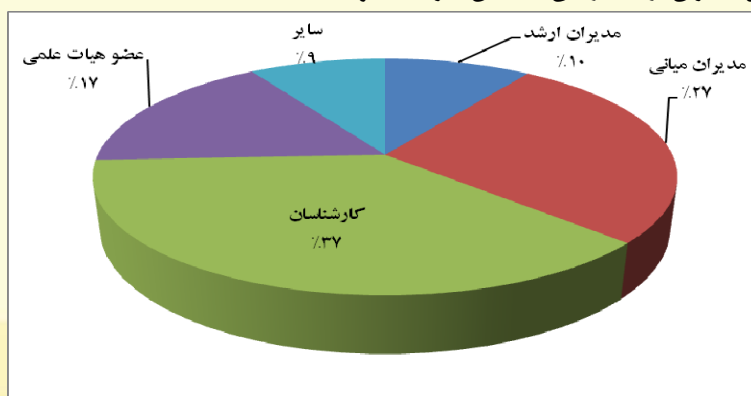
## ۶) نمودار آماری شرکت کنندگان در همایش

همایش ملی مالکیت فکری با حضور ۲۰۰ تن از مدیران، استادان، صنعتگران، محققان و صاحبان حوزه مالکیت فکری در روزهای دوشنبه و سه شنبه ۹ و ۱۰ آذر ماه در سالن شهید استاد مطهری دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد.

الف) در شکل یک ترکیب شرکت کنندگان بر اساس نوع سازمان شرکت کننده آورده شده است. همانطور که مشاهده می شود به ترتیب، دانشگاه ها و پژوهشگاه ها، بخش های دولتی و صنایع بزرگ، شرکت های خصوصی و پارک های فناوری در این همایش حضور داشتند.



ب) در شکل دو، شرکت کنندگان بر اساس سطح آنها به چهار دسته مدیران ارشد، مدیران میانی، کارشناسان و عضو هیات علمی تقسیم بندی شدند. همانطور که مشاهده می شود بر حسب تعداد به ترتیب کارشناسان، مدیران میان، اعضای هیات علمی و مدیران ارشد در این همایش شرکت نمودند.



نکته قابل توجه حضور ۳۷ درصدی مدیران ارشد و مدیران میانی در این همایش است.

## ۷ پوشش خبری همایش در رسانه‌ها

همایش ملی مالکیت فکری با رویکرد تجاری سازی قبل و بعد از همایش در سایت‌های مختلف مورد اطلاع‌رسانی قرار گرفت. در ذیل فقط به برخی از سایت‌های وزارتخانه‌ها و سایت‌های خبری که اطلاع‌رسانی این همایش را برعهده داشتند آورده شده است:

- ❖ سایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ❖ سایت وزارت صنایع و معادن
- ❖ سایت کانون وکلای دادگستری مرکز
- ❖ سایت انجمن مدیریت تکنولوژی
- ❖ سایت انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه
- ❖ سایت دانشگاه علم و صنعت
- ❖ سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
- ❖ سایت موسسه آموزش و پژوهش مدیریت دولتی
- ❖ خبرگزاری ایرنا
- ❖ سایت ایندکس ایران
- ❖ شبکه خبر دانشجو
- ❖ شبکه خبری برنا
- ❖ واحد مرکزی خبر
- ❖ دانشگاه جامع علمی کاربردی
- ❖ سایت باشگاه پژوهشگران جوان
- ❖ پژوهشکده فرهنگ و معارف
- ❖ سایت ستاد ویژه توسعه فناوری نانو
- ❖ سایت شبکه شرکتهای نانو
- ❖ سایت شبکه تحلیلگران تکنولوژی ایران
- ❖ سایت خانه کارآفرینان ایران
- ❖ سایت دانشکده کارآفرینی
- ❖ سایت معاونت کارآفرینی وزارت کار و امور اجتماعی
- ❖ سایت پارک فناوری پردیس
- ❖ سایت پارک علم و فناوری دانشگاه قزوین
- ❖ سایت دانشگاه بوعلی سینا
- ❖ سایت رسمی انجمن مخترعان ایران
- ❖ روزنامه بازار کار
- ❖ روزنامه همشهری
- ❖ مجله رشد فناوری - جهاد دانشگاهی